

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

Warszawa, data: 4 marca 2026 r.

znak sprawy: DSR-IVa.680.9.2026.GS

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 15209 Pani Poseł Ewy Leniart oraz grupy Posłów

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację dotyczącą obszaru przygranicznego, przedstawiam następujące informacje.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej nieustannie podejmuje działania na rzecz wypracowania zapisów i rozwiązań, które będą najkorzystniejsze dla polskich regionów w przyszłej perspektywie finansowej UE na lata 2028-2034.

Regiony UE położone przy granicach z Rosją, Białorusią i Ukrainą w różny sposób odczuwają skutki trwającej rosyjskiej agresji na Ukrainę oraz niestabilności geopolitycznej w regionie. Wspólnym mianownikiem wspomnianych regionów jest ich znaczenie w kontekście bezpieczeństwa, stabilności i spójności terytorialnej Unii, gdzie wzmacnianie obronności i odporności tychże regionów musi iść w parze z pobudzaniem atrakcyjności inwestycyjnej, tworzeniem nowych miejsc pracy czy powstrzymaniem procesów depopulacyjnych związanych z ich peryferyjnym położeniem. W związku z tym unijne polityki powinny w większym stopniu uwzględniać zróżnicowaną sytuację regionów przy zewnętrznych granicach UE oraz zapewniać im odpowiednie wsparcie dostosowane do ich specyficznych potrzeb i uwarunkowań.

MFiPR rozpoczęło działania mające na celu zwrócenie uwagi na kwestie wschodnich regionów przygranicznych, jeszcze przed publikacją w lipcu 2025 roku pakietu rozporządzeń dotyczących Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2034. Podczas polskiej prezydencji w Radzie UE, z inicjatywy MFiPR w czerwcu 2025 r., zorganizowana została Konferencja Wysokiego Szczebla Regionów Wschodnich UE, w której uczestniczyli: Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, Komisarz ds. Spójności i Reform Rafaelle Fitto, oraz ministrowie i przedstawiciele regionów z państw położonych przy wschodniej granicy Unii Europejskiej. Efektem spotkania było ogłoszenie przez Komisarza R. Fitto rozpoczęcia prac nad Komunikatem ws. wschodnich regionów przygranicznych UE oraz zapowiedź uwzględnienia postulatów, dotyczących regionów na wschodniej granicy w pracach nad polityką spójności po 2027 roku. Komunikat został zatwierdzony 18 lutego br., a jego formalna prezentacja odbyła się 26 lutego br. w Brukseli.

Inicjatywa Komisji określa specjalne działania do podjęcia na poziomie unijnym, by sprostać szczególnym wyzwaniom, z którymi mierzą się wschodnie regiony przygraniczne UE, takimi jak: ograniczenia w kontaktach transgranicznych, zamknięcie ruchu granicznego, sankcje gospodarcze, narastające ryzyko ataków hybrydowych czy rosnąca liczba ataków informacyjnych i cyberataków. Regiony te realnie doświadczają zagrożeń bezpieczeństwa fizycznego i cyberbezpieczeństwa infrastruktury krytycznej i połączeń komunikacyjnych.

Działania mające pomóc wschodnim regionom granicznym zostały w Komunikacie podzielone w ramach pięciu obszarów priorytetowych: bezpieczeństwo i odporność, wzrost gospodarczy i dobrobyt regionalny, wykorzystywanie lokalnych atutów, łączność i kapitał ludzki.

MFiPR popiera ideę zawartą w opublikowanym Komunikacie, który ma wesprzeć wschodnie regiony graniczne w pokonywaniu przeszkód w ich rozwoju społeczno-gospodarczym, przy jednoczesnym zwiększeniu gotowości i bezpieczeństwa ludności. Kluczowe z perspektywy Polski jest to, że w Pakcie, jako regiony wymagające szczególnego wsparcia zidentyfikowane zostały nie tylko regiony graniczące z Rosją i Białorusią, ale również regiony mające wspólną granicę z Ukrainą.

Widzimy konieczność definiowania wschodnich regionów przygranicznych UE jako regionów NUTS 2 graniczących z Rosją, Białorusią lub Ukrainą w całym pakiecie rozporządzeń określających przyszłe Wieloletnie Ramy Finansowe UE na lata 2028-2034. W projekcie rozporządzenia ustanawiającego plany partnerstwa krajowego i regionalnego¹ wschodnie regiony graniczne określone są jako regiony NUTS 2, które graniczą z Rosją i Białorusią. Z kolei w projekcie rozporządzenia ustanawiającego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,

¹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Spójności Gospodarczej, Społecznej i Terytorialnej, Rolnictwa i Obszarów Wiejskich, Rybołówstwa i Polityki Morskiej, Dobrobytu i Bezpieczeństwa na lata 2028–2034 oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2023/955 i rozporządzenie (UE, Euratom) 2024/2509.

w tym dla Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Fundusz Spójności² ujęty został nowy cel szczegółowy „bardziej odporne regiony graniczące z Rosją, Białorusią i Ukrainą”. W trakcie obecnie trwających negocjacji w Radzie Unii Europejskiej, stale podnosimy, jak istotne jest ukierunkowanie wsparcia również regionom dzielącym granicę z Ukrainą. Niespójność w definiowaniu wschodnich regionów przygranicznych przez Komisję Europejską, jest odpowiednio adresowana w uwagach przekazywanych przez MFiPR do projektów rozporządzeń.

Rozumiejąc złożone kwestie związane z konsekwencjami jakie wiążą się z definicją wschodnich regionów przygranicznych, stoimy na stanowisku, że wszystkie polskie regiony NUTS 2 położone przy wschodniej granicy powinny mieć zapewniony równy dostęp do funduszy przeznaczonych na inwestycje rozwojowe w ramach polityki spójności.

Uważamy, że zachęty zaproponowane przez Komisję Europejską dla wschodnich regionów granicznych UE w ramach przeglądu śródkresowego polityki spójności obecnej perspektywy finansowej na lata 2021–2027³, takie jak: wyższe płatności zaliczkowe i wyższe dofinansowanie stanowią dobry punkt wyjścia dla rozwiązań, powinny zostać wzmocnione i wprowadzone w przyszłej perspektywie finansowej. Zapewnienie regionom granicznym z Rosją, Białorusią lub Ukrainą odpowiedniego, dedykowanego wsparcia jest jednym z istotnych postulatów podnoszonych przez stronę polską na forum unijnym.

Z poważaniem

Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz

/podpisano elektronicznie/

² Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, w tym Europejską współpracę terytorialną (Interreg) i Fundusz Spójności, w ramach Funduszu określonego w rozporządzeniu (UE) [...] [PPKR] oraz ustanawiającego warunki wdrażania unijnego wsparcia na rzecz rozwoju regionalnego w latach 2028–2034.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/1914 z dnia 18 września 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 w odniesieniu do środków szczególnych mających na celu sprostanie strategicznym wyzwaniom w kontekście przeglądu śródkresowego, Dz.U. L, 2025/1914.